

I
Kwantiteit van de oordelen
 (omvang van de geldigheid van het oordeel)
 algemene
 bijzondere
 individuele

2
Kwaliteit
 (geldigheid of ongeldigheid van de betrekking)
 bevestigende
 ontkennende
 oneindige

3
Relatie
 (soort van de betrekking)
 categorische (onvoorwaardelijke)
 hypothetische (voorwaardelijke)
 disjunctieve (elkaar uitsluitende)

4
Modaliteit
 (aard van de geldigheid van de betrekking)
 problematische (vermoedende)
 assertorische (bewerende)
 apodictische (noodzakelijke)

Voorbeelden voor elk van de twaalf oordeelsvormen¹⁸:

Algemeen Alle mensen zijn sterfelijk.
Bijzonder Sommige sterren zijn planeten.
Individueel Kant is wijsgeer.
Bevestigend Deze roos is rood.
Ontkennend Die roos is niet rood.
Oneindig Deze roos is niet-geurend (wat zij verder ook moge zijn: daarvoor blijven oneindig veel mogelijkheden open, vandaar oneindig oordeel).
Onvoorwaardelijk Deze driehoek heeft een rechte hoek.
Voorwaardelijk Indien een driehoek een rechte hoek heeft, zijn de beide andere hoeken scherp.
Uitsluitend Een driehoek is óf rechthoekig óf scherphoekig óf stomphoekig.

Vermoedend De roos kan vandaag opengaan.
Bewerend De roos zal vandaag opengaan.
Noodzakelijk De roos moet vandaag opengaan.

In deze oordeelsvormen tonen zich de grondvormen van ons denken. Die moeten ook ten grondslag liggen aan de begripsvorming. Wij hoeven maar achter de twaalf oordeelsvormen het eraan beantwoordend begrip te zoeken en wij hebben de grondvormen van alle begripsvorming voor ons. Deze grondvormen noemt Kant *categorieën*. Wij kunnen bijvoorbeeld een algemeen oordeel alleen vormen, omdat wij in ons verstand een groundbegrip 'werkelijkheid' hebben; een ontkennend oordeel op grond van een begrip 'niet-werkelijkheid', enzovoort. Als wij dit op de twaalf oordeelsvormen toepassen, krijgen wij de volgende *lijst van de categorieën (zuivere verstandsbegrippen)*.¹⁹

I		
	<i>Kwantiteit</i>	
	alheid	
	veelheid	
	eenheid	
2		
	<i>Kwaliteit</i>	
	realiteit (werkelijkheid)	
	negatie (niet-werkelijkheid)	
	limitatie (beperking)	
3		
	<i>Relatie</i>	
	substantie en accident	
	oorzaak en gevolg	
	gemeenschap (wisselwerking)	
4		
	<i>Modaliteit</i>	
	mogelijkheid – onmogelijkheid	
	bestaan – niet-bestaan	
	noodzakelijkheid – toevalligheid	

Hoe ontstaat dus het begrip van een voorwerp? Uit de gewaarwordingen ontstaat eerst, door de aprioristische vormen van de zinlijkheid, de voorstelling in ruimte en tijd. Het verstand verbindt de voorstellingen